

vara u raznim pogledima a nada sve u ekonomskom, u kome slučaju postaje i racionalan.

I doista ja mislim, da ko god dobro pozna naše prilike i ima pravi pojam o gojidbi loze u južnim zemljama, kao što je naša, ne može u načelu a da ne pohvali i odobri naš sistem uzgoja loze, koji zbilja prikazuje mnoge prednosti, a medju tima neospornu ekonomičnu shodnost. — I doista uzgoj na stablo već je odavna rabljen u donjoj Italiji, osobito u Puljama, odakle se je po malo raširio po drugim pokrajinama takodjer gornje Italije i Francuske, a navlastito u departmanu Herault, podavajući svuda najbolje resultate.

Nego red je primjetiti, da se je ovaj sistem rasprostranio sa njekim preinakama od našega, osobito radi načina, kako se postupa prvih godina sa panjevima sa redovitim plievljenjem i uštipavanjem e da se brzo dobiju stabljike sa jakim hrekom i ograncima, koje mogu odoljeti vjetrima, zatim radi privezivanja mladica u snop povrh svake glave od panja, netom se iste odrvane u donjoj strani, a na taj se način zaprieći da grozdovi doliču tle a prištedjuju se koci.

Cienim, da bi kod nas bilo dobro amo tamo uvesti male preinake u načinu uzgoja loza, bilo obzirom na odaljenost panja, što mnogo utječe na dugovječnost loze, bilo obzirom na visinu hreka ili ogranaka, kao što i glede naslona mladica.

U mjestima i položajima manje prisojnim, gdje je obilata rosa kao što je možda slučaj sa mnogim vinogradima u zagorskim stranama zemlje a navlastito u okolini Kninskoj, gdje loze jako trpe od peronospore, uprav radi toga šta krakovi leže na zemlji i radi silne vlage tako da najmarljivije škropljenje ne koristi vele, mislim, da bi pomoću pokušaja valjalo zapustiti odveć nizki panj a prihvatići način na stablo sa višim hrekom i ograncima, kao u Spljetu i na Visu, te uvesti u isto doba naslone od žice.

Što se tiče ovih naslona mislim da ne bi bilo s gorega pokušat ih i u drugim krajevima, gdje kôci ili taklje mnogo zapadaju, 8–11 for. hiljada, i više, uprav radi velikog troška, što se hoće za kôce, bilo za nabavu, bilo za namještenje bilo radi kratkog trajanja istih, dočim gvoždje i ako mu je nabava skuplja, traje barem 20 godina, ako je dobre vrste, te se godišnji trošak svodi na malo Upotrebljujući žicu lašnje je njegovati i obradjivati lozu a mladice se mogu rasporediti kako je prikladnije, da ne leže i da se bolje razviju.

Razumije se po sebi, da, upotrebljujući redove žica, ogranke bi loze valjalo tako rasporediti za doba uzgoja, da se oba ili sva četiri nadju u istome pravcu sa žicom, a valjalo bi ih privezati